

© Sílvia Poch

L'anorak

dossier de petites critiques

11 lliure

Temporada 23/24

Introducció a les Petites crítiques → 3

Lèxic relacionat amb l'espectacle → 6

Parlant amb Íntims Produccions → 11

Preguntes sobre l'espectacle → 14

Propostes de treball → 17

Més propostes de treball → 20

Introducció a les Petites crítiques

Les **Petites crítiques** són un material d'acompanyament que vol apropar la noció de la crítica teatral als infants, no per formar crítics professionals sinó perquè les eines que fa servir la crítica fomenten una actitud activa de l'espectador que ens sembla imprescindible d'incentivar. Despertar el sentit crític permet mirar el món d'una altra manera més enllà del teatre.

Ajuda a qüestionar-se les coses, a entendre la complexitat i la confrontació d'idees.

També és un exercici per (re)pensar l'obra, tornar a l'experiència des de l'anàlisi fent l'acció de recordar allò viscut. Per aconseguir-ho, els dossiers de **Petites crítiques** relacionen els espectacles programats amb determinats aspectes del llenguatge escènic.

© Sílvia Poch

L'ANORAK

Resum de l'argument

Es fa difícil viure aquí, a la ciutat de l'Akaki, sense un bon anorac a l'hivern. L'Akaki en té un... bé, en tenia un que feia molt de goig. Un anorac de primera, però que amb el temps s'ha anat quedant vell i poca cosa. L'Akaki en necessita un de nou, però no sap si se'l pot permetre. Són molts diners, un anorac nou, i té moltes coses pendents de pagar... i això que treballa! A la feina s'hi dedica en cos i ànima, en fa tanta com pot, intenta no causar problemes però, així i tot, no hi arriba. Tot i treballar, no li arriba la butxaca! I així és com comença el periple de l'Akaki per aconseguir diners. Diners que, al seu torn, dedicarà a comprar-se un anorac que li permeti passar l'hivern amb tranquil·litat.

La història de l'Akaki, el protagonista de *L'anorak*, és una història sobre com de dur i de solitari pot ser viure en una ciutat. Sobre com les nostres vides es veuen menades per la feina i les coses que hem de fer per satisfer les nostres necessitats més bàsiques. I com de difícil s'està tornant saber com està i què necessita la gent que tenim al voltant nostre.

En el seu relat, Gógol ens ensenya una vida minúscula, irrellevant, discreta i humil. La veurem així si ens la mirem des de les alçades. Però tan bon punt baixem i ens hi fixem, veiem una vida plena de desitjos, d'esperances, amb la seva bellesa estranya i particular. Com totes les vides. Gógol també ens obre la porta a pensar en l'extraordinari, en una minúscula possibilitat de justícia i de reparació de tot allò que hem hagut de patir a la vida.

ADAPTACIÓ I DRAMATÚRGIA

F. Xavier Manuel Ruiz
i Marc Cartanyà

DIRECCIÓ

Marc Cartanyà

COMPANYIA

Íntims Produccions

INTÈRPRETS

Isaac Baró/Marc Cartanyà
(22 i 23/04), Aitana Giral, Sandra Pujol/Arnau Boces (1 i 5/04), Oriol Tosquella

ESPAI ESCÈNIC I IL·LUMINACIÓ

Marc Salicrú

COL·LABORACIÓ

ESCENOGRÀFICA

Jan Clota

VESTUARI

Joan Ros

MÚSICA ORIGINAL

I ESPAI SONOR

Clara Aguilar

MIRADA EXTERNA

ANIMACIÓ TITELLES

Andreu Martínez

COPRODUCCIÓ

Íntims Produccions i Teatre Lliure

IDIOMA

En català (té molt poc text)

EDAT RECOMANADA

De 6 a 13 anys (cicle inicial, mitjà, superior i 1er d'ESO)

LLOC

Montjuïc. Espai Lliure

DURADA APROXIMADA

60' sense pausa

Treball amb l'espectacle

Amb aquest espectacle volem parlar de temes propis de l'obra com ara la injustícia social, la soledat o l'abús, i de conceptes del llenguatge escènic centrats en el teatre visual i la metàfora. Per això trobareu en aquest dossier un recull de lèxic relacionat específicament amb aquests i d'altres aspectes de l'espectacle. Hi ha també un seguit de preguntes i de propostes de treball perquè pugueu fer-ne reflexió i valoració amb l'alumnat més enllà de la primera impressió –el m'agrada/no m'agrada, i recollir-les en una proposta creativa per als infants, o per crear-vos les vostres pròpies propostes.

© Sílvia Poch

Lèxic relacionat amb l'espectacle

Assetjament laboral o *mobbing*

Conjunt d'accions, conductes o comportaments exercits de forma sistemàtica i perllongada en el temps, i destinats a danyar la integritat física o psicològica d'una o més persones, amb el propòsit de crear un entorn intimidador que pertorbi la vida laboral de la víctima i/o destrueixi la seva reputació o les seves xarxes de comunicació. Aquesta violència, emmarcada en una relació laboral, implica tant un atemptat a la dignitat de la persona com un risc per a la seva salut.

L'assetjament laboral pot ser: vertical descendent (pressió exercida per un superior sobre un treballador); vertical ascendent (pressió exercida per un treballador sobre un superior), i horitzontal (pressió exercida per un treballador sobre un company de feina).

Fantasma

Quan l'Akaki mor de fred, comença el gir fantàstic. El seu fantasma es manifesta. Un *fantasma* és un personatge imaginari que sovint representa l'esperit d'una persona morta que espanta els vius perquè no ha pogut reposar en pau, i queda atrapat entre el món dels vius i el dels morts. La impossibilitat de trobar el descans pot venir d'haver deixat una feina pendent o bé perquè es tracta d'una víctima que reclama venjança. En el cas de l'Akaki és clar: li pren l'abric al seu cap. Qui li va robar l'abric a ell potser el necessitava més, però el seu cap tenia la responsabilitat i el poder d'ajudar-lo. Aquesta serà la seva venjança pòstuma! Hem de tenir en compte, a més, que els fantasmes només existeixen perquè els vius ens els imaginem!

Final feliç o *Happy Ending*

El *final feliç* és el tancament d'una obra literària, pel·lícula o obra de teatre de manera positiva, favorable als personatges principals, que aconsegueixen els seus objectius i experimenten felicitat o alegria.

En el cinema, a partir dels anys 30 del segle xx es van potenciar els *happy endings* per aixecar els ànims del públic durant la crisi econòmica causada pel *crac* del 29. Molta gent menysprea avui els *happy ending* perquè els consideren irreals i propis de l'art comercial.

Funcionari

A l'obra veiem que l'Akaki, el protagonista de *L'anorak*, treballa molt dur i té una feina molt poc creativa. Tot i que no s'explica directament, segons el conte de Gógol l'Akaki és *funcionari*, és a dir que treballa a l'Administració pública, en una oficina que és del govern d'un Estat o d'un ajuntament. El conjunt de feines que fa la gent que té aquests llocs de treball s'anomena *burocràcia*. De vegades, quan hi ha massa burocràcia tot es fa molt lentament i se segueixen procediments inútils. Gógol retrata de manera satírica la burocràcia de l'Imperi

Rus i la seva corrupció inherent. A través del personatge de l'Akaki, mostra com la burocràcia pot ser deshumanitzadora i cruel. La corrupció és un acte il·legal que es produeix quan un càrrec o un altre empleat governamental actua per obtenir beneficis personals.

Injustícia social

L'anorak posa en relleu les desigualtats socials i les injustícies que afecten la gent més desfavorida de la societat. L'Akaki viu immers en un estat de precarietat i de pobresa material, i és víctima d'aquesta injustícia pel fet de no tenir prou diners per comprar-se un abric nou, o quan el company el menystenen, i també quan li roben l'abric. La precarietat és una situació d'instabilitat, poc segura i en què es disposa de pocs recursos.

A més, veiem que l'Akaki viu en una societat molt jeràrquica. Hi ha jerarquia entre persones o coses quan estan ordenades o organitzades segons la importància i l'autoritat que tenen. Les jerarquies de la societat sovint es representen en piràmides, perquè la base, la part més baixa, és molt més ampla (hi ha molta més gent) que la part superior (reservada a minories).

L'obra no vol ser alligadora, però sí inspiradora, i treballa conceptes com l'empatia, la solidaritat, la responsabilitat social i la humanització. Vol donar un pes fonamental a la idea que s'ha de ser conscient que la gent que tenim al voltant necessiten el nostre ajut i afecte.

Íntims Produccions

És una companyia de teatre formada per gent que l'any 2012 es va ajuntar per fer projectes escènics que, fins ara, han estat sempre teatrals des de la perspectiva de la contemporaneïtat i l'experimentació. La seva voluntat principal és arribar a algun lloc a llarg termini: tenir un espai de trobada que s'allargui en l'espai i el temps i que demostrï que l'entesa humana és possible. Després de cinc espectacles per a públic adult (d'entre els quals destaquen *Wasted* de Kae Tempest dirigit per Iván Morales, *Pool (No Water)* de Mark Ravenhill, i *Dels intestins una sogra i del cul un sac de gemecs* de David Climent i Marc Cartanyà), i d'haver estat companyia resident a la Sala Beckett, ha volgut obrir la mirada i crear el seu primer espectacle per a públic familiar, enriquint així l'atreviment en la forma i la sensibilitat en els continguts.

Metàfora

Fem una *metàfora* quan usem una paraula que té un significat concret per indicar-ne una altra que té un significat semblant. Per exemple, si diem que hi havia *un mar d'herba*, estem fent una metàfora perquè en lloc de dir *camp* diem *mar*. Així volem comparar l'aspecte d'un camp amb el del mar. Les metàfores són tan potents que poden multiplicar de manera il·limitada el significat de les paraules fins descriure conceptes abstractes com la mort, la felicitat, la por, etc.

La metàfora és una eina valuosa en el teatre per enriquir la narració, expressar emocions i conceptes, crear imatges potents i despertar la imaginació. A *L'anorak*, l'abric representa el prestigi social, l'aspiració a pertànyer a una classe superior i la recerca de validació i de dignitat personal. I també pot ser una metàfora de les il·lusions i les expectatives frustrades. L'Akaki Akàkievitx creu que l'abric li atorgarà un estatus i un reconeixement social, però quan finalment l'aconsegueix és robat, i això el condueix a una gran desesperació i desolació.

Nikolai V. Gógol

Tot i que aquesta obra de teatre és sense text, *L'anorak* està basada en el relat *L'abric* de l'escriptor Nikolai V. Gógol, considerat el primer gran narrador en llengua russa, autor de poesia, novel·la i teatre. Va néixer a Sorótxintsi, a l'actual Ucraïna, l'any 1809. Fill d'un gentilhome camperol, es va traslladar a Sant Petersburg per dedicar-se al teatre. Va treballar de funcionari públic i de professor d'història, i va freqüentar els cercles literaris. Al 1931 ja va publicar dos reculls de contes. Al 1936, va estrenar l'obra de teatre *L'inspector*, on queda satiritzada la burocràcia en general. Aquesta comèdia va tenir un gran èxit de públic però també va generar moltes protestes, raó per la qual Gógol va decidir marxar a l'estranger. Entre 1937 i 1946 va residir principalment a Roma, una ciutat que el va impressionar profundament. Allà va escriure, entre d'altres, *Les ànimes mortes*, la seva obra mestra. Al llarg de la seva vida va tenir una profunda crisi moral i espiritual, que va acabar degenerant en un fanatisme religiós que el va portar al límit de la salut mental. Va morir a Moscou al 1852, pocs dies després d'haver cremat el manuscrit de la segona part de *Les ànimes mortes*. *L'abric* es va publicar el 1842 i va tenir molt èxit i molta influència en la literatura posterior.

És un escriptor instintiu, de temperament exaltat i de gran originalitat, considerat naturalista tot i que, en realitat, fon el realisme amb el romanticisme i fa un ús freqüent d'elements fantàstics. També crea contrastos de gran comicitat que, en tant que amargs, són més sarcàstics que alegres. El seu tema principal és la vida. Les seves obres tenen un fort component social, molt influït per l'època en què va viure. Va escriure sobretot durant els 30 anys que va regnar el tsar Nicolau I, una època molt complicada i de fortes crisis després de les invasions napoleòniques de Rússia.

Teatre visual

L'anorak es basa en el conte *L'abric* de Nikolai V. Gógol, però la companyia ha volgut fer una posada en escena amb el mínim text possible i utilitzant diversos llenguatges, com ara el teatre físic, els titelles, la composició i el teatre visual, i ha donat una importància especial a l'espai escènic, l'espai sonor i la música a l'hora de compondre una història sense paraules.

El *teatre visual* és un tipus d'escenificació que se centra en la producció d'imatges escèniques. No s'hi fa servir el llenguatge textual, o bé queda en segon pla, mentre que les accions físiques, els objectes i el moviment passen a ser els elements principals de la comunicació. En teatre visual no hi ha una jerarquitització dels elements expressius. És a dir, la llum, el so, els objectes, els cossos... tenen tots un mateix pes i col·laboren en la construcció del discurs

i de l'acció de la peça a parts iguals. El teatre visual utilitza més metàfores i símbols: de vegades hem de pensar i entendre què estem veient, i normalment hem de fer servir més la imaginació, perquè el teatre visual pot expressar allò que no podem descriure en paraules!

Temps

L'obra *L'abric* va ser publicada al 1842, és a dir fa gairebé 200 anys, i ens explica una història situada a la seva època. Malgrat tot, com que els temes que tracta són universals, avui continua tenint vigència.

En casos com aquest, hem de tenir clares les diferents temporalitats que se sumen en una representació teatral. S'hi poden arribar a barrejar quatre *temps* diferents: en primer lloc, el temps de la història (el moment històric en què se situa i quant de temps passa al llarg del relat, que normalment és molt més llarg que el temps que dura l'obra). En segon lloc, el temps de la trama (com s'explica aquesta història). El tercer és el temps escènic (el temps real que necessita la representació, la durada exacta, que pot variar d'una nit a una altra), i l'últim, el temps de l'esdeveniment teatral en la seva totalitat (que inclou el temps que triguem a arribar al teatre, les pauses, el temps que comentem l'obra, el temps de preparació dels intèrprets per a la funció, etc.). A més, s'ha de tenir molt en compte el context històric en què va ser escrita i el del moment en què es representa, i si aquests temps influeixen en el significat de l'obra.

Titelles

A *L'anorak* apareix un titella per representar l'Akaki del somni. Els titelles són objectes que representen humans o animals i, per tant, objectes als quals donem vida. Poden ser de fil, de varetes, de guant, de dit... Encara que és un joc típic d'infants, els espectacles de titelles es van inventar per als adults, per explicar llegendes i contes populars

ENTREVISTA, Parlant amb Íntims Produccions

Com va sorgir la idea de portar a escena el relat L'abric de Nikolai V. Gógol?

Jo vaig llegir aquesta història fa uns quants anys i això m'anava tornant com quan et repeteix un aliment, i cada vegada amb més presència, i vaig dir: d'acord, crec que això és una cosa com per plantejar a la resta de fer-ne alguna cosa plegats.

De què parla el relat?

És la història d'un home, o una dona, una persona que treballa, que viu. És un treballador que necessita un abric per passar l'hivern. Però malgrat treballar i tenir una vida normal segons l'estandardització de les nostres vides, de la majoria de nosaltres, tot i ser un treballador, no li arriba per poder comprar-se un abric i fer front a tot el que ha de fer front, no? I és el seu periple per aconseguir-ho. I un cop ha aconseguit l'abric, el perd. I és també un relat sobre la soledat d'aquest personatge, que està envoltat de gent tota l'estona, però ningú acaba de fer-li cas: aquesta soledat envoltada de gent, aquesta pobresa d'algú que treballa i, tot i treballar, no en té prou, aquesta deshumanització de la vida a la ciutat, que no és nova sinó que ja la portem arrossegant des del segle XIX, que és des d'on ens parla aquest conte. No?

Amb quins llenguatges treballem?

La peça crec que l'estem encarant i dirigint cap a una peça molt visual, sense text, i que es pugui recolzar en altres disciplines quan ho necessiti per explicar la història. Estic parlant de titelles, estem parlant de temes més compositius, estem parlant de donar pes narratiu a l'escenografia, al tractament del so, a la música, etcètera. Però sobretot el que veurem és una peça de teatre que intenta no donar per tancat un significat, ni donar una forma única a allò que passa en escena, perquè una gran preocupació nostra, també en els últims anys, ha sigut de quina manera el públic completa el relat d'allò que està veient. Perquè per a nosaltres l'escenari, o dins la feina que fem com a Íntims, l'escenari no és un lloc on oferir cap tipus de resposta a res, és un lloc on generar preguntes i on alimentar l'enigma d'això que significa ser vius.

Veniu de fer muntatges dirigits únicament a públic adult. Com encareu aquest canvi?

Crec que ens agafa en un moment de companyia molt fort i que, creativament, també sento que ja som en un moment de la nostra vida que hem trobat un llenguatge amb què ens comencem a sentir còmodes. I que l'espai d'assaig és com molt productiu i alhora molt cuidat. I crec que és com un moment molt potent per poder fer aquesta cosa que deia el Marc, d'agafar aquest projecte que realment no és que ens n'anem de la nostra línia de creació, però sí que implica un canvi d'allò que estàvem fent fins ara, que és el públic a qui va dirigit bàsicament.

Amb quins motors heu treballat?

Nosaltres, a part de ser com la companyia Íntims, individualment ens hem estat dedicant també a les arts escèniques amb altres companyies que majoritàriament han estat de teatre per a tots públics, teatre de carrer, instal·lacions de carrer... Però dins d'Íntims Produccions mai havíem donat l'espai a poder explorar aquest univers. No sé si perquè ja el teníem saciat fora o perquè, fins ara, no ens havia sortit la curiositat. I amb aquest projecte és com el primer cop que diem, hòstia, doncs... Provarem de veure què passa si nosaltres ens posem dins de la nostra manera de crear, què passa si obrim la mirada i obrim una mica el rang aquest de públic.

Un dels motius és aquest, i un altre motiu que també pesa bastant és que, en aquests 10-11 anys que portem de companyia, ens hem adonat que el circuit del tipus de teatre que nosaltres estàvem fent és molt reduït. Nosaltres creem els espectacles per poder-los fer. Com més vida tingui l'espectacle, com més gent el vegi, per nosaltres millor. I tenim una mica la nostàlgia aquesta d'anar amb el furgó, fer les actuacions, anar-te'n a l'altra punta del país a fer actuacions, tornar cansada, l'endemà tornar a fer el furgó... No com una romantització d'anar de gira tampoc, sinó per la manera que nosaltres tenim d'entendre la feina, que jo crec que ho vivim d'una manera com molt artesanal, de pençar.

Què implica ser la companyia resident del Teatre Lliure?

Ens ha implicat que és una de les primeres vegades que podem treballar amb recursos dins del que el sector i la professió considera com *l'estàndard*. És a dir, és la primera vegada que podem treballar amb pressupost, amb un pressupost ajustat a allò que volem fer, digne, amb tothom remunerat, etc. Això és evident. El paràmetre que et dona el Lliure és un... vulguis o no vulguis, és un moment d'eufòria moral perquè et sents vist. I et sents valorat per una de les grans cases del teatre. Ara, després també fa molta por perquè és quan no et vols malacostumar ni vols pensar que això serà sempre així. Llavors, fa molta il·lusió i en gaudirem mentre hi siguem al màxim.

Preguntes sobre l'espectacle

Preguntes sobre l'espectacle

A continuació us proposem algunes preguntes que us poden anar bé per reflexionar sobre l'espectacle. Teniu informació al glossari i a l'entrevista que us pot ajudar a raonar les respostes. Us proposem una reflexió col·lectiva a l'entorn de l'obra i dels temes que tracta.

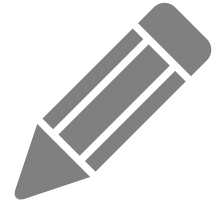
- > A quina època creus que passa l'obra? Quins elements has vist a l'obra que pertanyen a èpoques diferents de la teva?
- > Aquesta obra està basada en un text del segle XIX, que explicava una situació d'aquella època a Rússia, i en canvi hi ha coses que explica que encara passen avui en dia. Quines situacions has vist a l'obra que encara passen avui? Creus que encara passen perquè no tenen solució?
- > En aquesta proposta, el personatge de l'Akaki és encarnat per intèrprets diferents segons el moment de l'obra, fins i tot hi ha moments que hi ha molts Akakis alhora en escena. Amb quin element de vestuari has vist que es diferenciava l'Akaki dels altres personatges? Per què penses que diferents actors interpreten l'Akaki? Penses que qualsevol de nosaltres podria ser l'Akaki, d'alguna manera? El personatge de l'Akaki t'ha recordat algú que coneguis? Coneixes algú que li hagi passat alguna cosa similar a alguna de les coses que li passen?
- > Què senties tu davant del patiment de l'Akaki? T'imagines que, si haguessis conegut l'Akaki a la vida real, hauries sentit el mateix per ell?
- > Segur que saps què és el *bullying*, però havies sentit a parlar mai de l'assetjament laboral o *mobbing*? Patia *mobbing*, l'Akaki?
- > De què creus que treballa l'Akaki? Creus que li agrada la seva feina?
- > En quin moment han fet servir un titella? Qui representava el titella? Per què han fet servir aquest recurs?
- > Quants personatges diferents has reconegut a l'obra?
- > Quins temes tracta l'obra? Què diries que representa l'abric?
- > Aquesta proposta és de teatre físic o visual. Realment deien molt poques paraules, només les mínimes imprescindibles. Entenies el que deien els personatges, encara que no fessin servir paraules? Hi ha alguna part de l'obra que no hagi entès?
- > De quina manera han representat tots els espais on passava l'obra? Quants espais diferents has reconegut?
- > El text que va escriure Gógol no era per a infants. Per què creus que Íntims Produccions han volgut fer-la per a aquest públic? Creus que els temes de l'obra són interessants per a vosaltres?

- > En què es converteix l'Akaki al final de l'obra? T'ho esperaves o t'ha sorprès? T'ha semblat divertit? Per a tu és un final feliç?
- > Si els fantasmes, en realitat, només existeixen en la imaginació dels vius, qui creus que s'imagina el fantasma de l'Akaki? I per què?
- > T'ha semblat original i imaginatiu l'espectacle? Què t'ha semblat més original?
- > Amb quina sensació has sortit de l'obra?

Propostes de treball

De tots els moments de l'obra, tria'n un que t'hagi agradat especialment.
Com era? _____

Què hi passava? _____

Per què m'ha cridat l'atenció? _____

Encercla cinc paraules que crequis que defineixen l'espectacle.

FOSC	COMPLICAT	DIVERTIT	SORPRENENT
TRANQUIL	AVORRIT	BRUT	CURIÓS
LENT	BONIC	CONFÚS	DESCONEGUT
RÀPID	LLARG	TRIST	SOROLLÓS
VISUAL	MÀGIC	DIFERENT	IRREAL
LLUMINÓS	ESTRANY	LLUNYÀ	FÀCIL
MUSICAL	MISTERIÓS	TENDRE	IMPORTANT

Ara llista les paraules a la columna que crequis que corresponen:

m'agrada

no m'agrada

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Compara la teva resposta amb la d'un company de classe. Feu triat les mateixes paraules? Les heu col·locades a les mateixes columnes? El teatre, cadascú el viu a la seva manera. Tothom pot tenir un opinions diferents del mateix espectacle!

Més propostes de treball

Aquí teniu més propostes de treball per fer després d'haver vist l'espectacle. Com que l'obra està recomanada a una franja d'edat molt àmplia, agafeu l'exercici que millor s'adeqüi a l'edat dels vostres infants.

- > Escollir alguna de les escenes de l'obra (per exemple, l'escena amb el sastre, quan li encarrega l'abric nou, o l'escena amb el seu cap, quan li demana diners) i escriure el diàleg entre els dos personatges. Després també podeu interpretar el diàleg!
- > Treballar sobre el personatge de l'Akaki: fer-ne una descripció entre tota la classe. També es pot pensar què li diríeu si us el trobéssiu en diferents moments de l'obra.
- > L'escenografia juga amb unes parets abstractes que es mouen i creen diferents espais: dibuixar algun d'aquests espais a partir de la imaginació de cadascú.
- > El sastre és el personatge creatiu de l'obra. La seva feina és creativa en oposició a la de l'Akaki. Fer de sastres: dissenyar/dibuixar l'abric que faríeu vosaltres.
- > Hi ha un moment de l'obra que el personatge de l'Akaki és manipulat com si fos un titella quan és a l'oficina i, esgotat, s'adorm. Aquest és un exercici molt bonic per fer a classe.
 - Es pot començar amb un alumne fent d'estàtua i que un altre el manipuli/esculpeixi fins crear una escultura concreta.
 - Es pot treballar, si ajuda, amb alguns dels conceptes de l'obra i representar amb l'estàtua la soledat, la injustícia, el fred...
 - Es pot fer un museu d'escultures i que la meitat del grup entri a visitar-lo. Quines escultures ens criden l'atenció i per què?
 - Després, es pot arribar a manipular una escultura entre diverses persones i fer-la desplaçar per l'espai. Cada cinc persones en poden manipular una agafant-la per les quatre extremitats i el cap. S'ha de fer amb delicadesa!